

Voor familie en vaderland

Titel Waddenwolf
Auteur Corine Nijenhuis
Uitgever Brandt
Prijs 22,50 euro (358 blz.)
★★★★☆

De mens wikt. Maar wie beschikt? Eeuwenlang deed God dat. Ondertussen trokken ook andere krachten aan het langste eind: de natuur, het lot, de natuurwetten, toeval en pech, de staat, de anderen, de beschikbare techniek, geld-schietters.

In de roman *Waddenwolf* van Corine Nijenhuis (Amsterdam, 1965) weigert Pieter Jan Willem Teding van Berkhout zich neer te leggen bij dat wat voorbestemd is. Als oudste zoon en jurist wordt hij geacht de familiebezittingen in Overijssel verder uit te bouwen. Liever is hij bezig met waterbouwkunde, de hobby van zijn vader en het beroep van zijn jongere broer.

Het brengt hem ertoe zich halverwege de negentiende eeuw op een bijzonder project te storten: het inpolderen van de Waddenzee, om te beginnen door Ameland middels een dam met Friesland te verbinden. De jonkheer vindt financiers en krijgt ook de overheid zover zijn plan te steunen. Daarop verruilt hij zijn havezate in Olst om in Holwerd en later op Ameland zijn droom te verwezenlijken.

Het op ware gebeurtenissen gebaseerde *Waddenwolf* vertelt verspreid over drie delen wat daarna gebeurt: hoe Teding van Berkhout gedurende vijftien jaar een ambitieus infrastructureel werk probeert te verwezenlijken en het respect van zijn familie hoopt te verwerven. De uitkomst is bekend. Ameland is nog steeds een eiland. Gelukkig maar, zeggen we nu.

De spanning bestaat uit de getijdenwerking van tegenkrachten. Uiteraard zijn de investeerders ongeduldig en heeft de lokale bevolking bedenkingen. Daarnaast is er een boos gerucht dat het project van 'Waddenpiet' het werk van de duivel is. Meest intrigerend is de zwalkende opstelling van de Nederlandse regering. *Waddenwolf* laat zien hoe landsbelang en vooruitgang botsen en klotsen.

Het is bewonderenswaardig hoe Nijenhuis het project van Teding van Berkhout tot in detail reconstrueert. Haar historische roman staat uitvoerig stil bij het bestuurlijk proces en de technische kant van de zaak, zoals het opslibben en vruchtbaar maken van de zeebodem. Minder geslaagd is de tekening van haar held. Teding van Berkhout staat in weer en wind urenlang zwijgend op de dijk, daar wordt een mens doorgaans niet warmer van. Uiteindelijk vervreemdt hij van zijn omgeving en familie.

Daar staan fraai beschreven scènes tegenover. Zoals de hunkering van de jonkheer naar de strelende hand van zijn vader, cruciale familiepost die te laat op Ameland wordt bezorgd en, uiteraard, de stormen die de ambitieuze mens terugwerpen waarna het geploeter opnieuw kan beginnen.